

Platform Water
Vallei en Eem

KLIMAATBESTENDIGE STAD & REGIO

Inhoudelijk verslag en financiële eindafrekening van de subsidie in het kader van Deltaprogramma Zoetwatervoorziening Oost Nederland (ZON) over de periode 2016 – 2021

Zaak nummer provincie Gelderland: 2017-010693
Registratienummer gemeente Ede: 847081
Door: Platform Water Vallei en Eem
Auteurs: Charles Rijsbosch, Pauly Driessen, Marijke Jaarsma
Datum: Maart 2022

1. Inleiding

Op 10 juli 2017 heeft gemeente Ede, namens het Platform Water Vallei en Eem en de daaraan deelnemende gemeenten, een subsidieaanvraag ingediend bij de provincie Gelderland voor de uitvoering van het projectplan Klimaatbestendige Stad & Regio.

De provincie Gelderland heeft per 14 september 2017 hierop het besluit genomen om éénmalig een subsidie te verlenen van € 160.541,- voor uitvoering van het projectplan in de periode 2016- 2019. Vervolgens is per 3 oktober 2019 besloten tot een aanvulling van de subsidie met € 5.998,- en is de looptijd van de uitvoering verlengd tot 31 december 2021.

Conform de subsidiebeschikking leveren wij hierbij een inhoudelijk en financieel verslag van de uitvoering en resultaten van het projectplan over de periode 2016-2021.

Regievoering Platform Water Vallei en Eem

De regie over de uitvoering van het projectplan Klimaatbestendige Stad & Regio in de periode 2016-2021 lag bij het Platform Water Vallei en Eem (PWVE).

Het PWVE is een samenwerkingsverband op het gebied van waterbeheer tussen Waterschap Vallei en Veluwe en de 16 gemeenten in de regio van de Gelderse Vallei en de Eempolder, te weten; Amersfoort, Baarn, Barneveld, Bunschoten, Ede, Eemnes, Leusden, Nijkerk, Renkum, Renswoude, Rhenen, Scherpenzeel, Soest, Veenendaal, Wageningen en Woudenberg.

De samenwerking is gericht op het gezamenlijk realiseren van een duurzame, goed functionerende watersysteem en klimaat robuuste inrichting van het stedelijk gebied en de landelijke regio van de Gelderse Vallei en Eempolder.

Doelstelling projectplan klimaatbestendige stad en regio

Klimaatverandering heeft ook in deze regio een serieuze impact, die zich manifesteert in meer risico's op overlast en schade als gevolg van ondermeer extreme regenwaterval en langere perioden van droogte.

Het PWVE heeft met het projectplan Klimaatbestendige stad en regio 2016-2021 ingezet op een samenhangende aanpak, op strategische niveau, voor het hele verzorgingsgebied. Doel van onze aanpak 2016-2021 was om regio breed de gevolgen van klimaatverandering in beeld te brengen en deze te vertalen naar een concreet handelingsperspectief, volgens de trits van 'weten, willen, werken' en in lijn met de ambities van het Deltaprogramma Zoetwater Oost-Nederland.

Het eindresultaat moet dusdanig concreet zijn dat:

- de partners inzicht hebben gekregen in de klimaatverandering en effecten op lokaal niveau,
- er een gezamenlijk ambitie ligt in de lijn van 'vasthouden, bergen, afvoeren van zoetwater' in combinatie met klimaat adaptieve maatregelen
- de uitkomsten gebruikt kunnen worden om concrete adaptieve maatregelen te kunnen treffen bij ontwikkelingen en het toekomstig beheer.
- bij een aantal gemeenten in ons verzorgingsgebied concrete projecten zijn uitgevoerd voor het ontvlechten van de afvoer van afvalwater en regenwater.

Subsidie ZON 2016-2021

Voor de uitvoering van het projectplan is via de provincie Gelderland subsidie toegekend voor de looptijd van 1 januari 2016 tot en met 31 december 2021, in 2 tranches:

- Per juni 2017 een eenmalige subsidie van in totaal €160.000,-.
- Per oktober 2019 een aanvullende eenmalige subsidie van € 5.998,-

De subsidie is versterkt op basis van cofinanciering in de verhouding van maximaal 20% subsidie versus minimaal 80% eigen bijdrage PWVE.

2. Activiteiten en resultaat van het project

Hieronder geven we een beknopte beschrijving van de activiteiten en resultaten die we in de periode 2016 – 2021 hebben uitgevoerd binnen het kader van het projectplan *Klimaatbestendige stad en regio*. Wij hanteren daarbij de indeling die we destijds ook in de subsidieaanvraag hebben gebruikt en die ook correspondeert met de financiële rapportage in hoofdstuk 3.

In de praktijk liepen diverse onderzoeken, workshopactiviteiten en concrete projectuitvoeringen bij de diverse gemeenten in willekeurige volgorde door de tijd heen. Ervaringen, inzichten en resultaten zijn steeds gedeeld in de bestuurlijke en ambtelijk overleggen, in nieuwsbrieven, webinars, filmpjes en op de website.

Belangrijk aspect om te vermelden is dat we in het PWVE vanaf het begin in 2016 de inzet op het ZON-project hebben geïntegreerd met de totale aanpak op het vlak van klimaatadaptatie. Daarbij hebben we onder andere de inhoudelijke verbinding gezocht met het Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie. Ook zijn we een nauwe samenwerking aangegaan met de werkregio's *Water en Klimaat Noord Veluwe* en *Samenwerking Water Oost Veluwe*.

Deze integratie heeft ertoe geleid dat de impact van het ZON-project veel groter is geweest dan de direct aan de ZON-bijdrage gerelateerde onderzoeken, activiteiten en projecten doen vermoeden. Het ZON-project *Klimaatbestendige Stad en Regio* heeft als een katalysator gewerkt om klimaatverandering in onze regio op de kaart te zetten. En het heeft een belangrijke impuls gegeven aan gemeenten, bedrijven en particulieren voor het nemen van Klimaatadaptatie maatregelen en het bewust en spaarzaam omgaan met hemelwater.

2.1 WETEN

Beoogde doelen en resultaten, zoals beschreven in het projectplan:

- a. Strategie (Stappenplan/ werkwijze) ontwikkelen, waarbij de gevolgen van klimaatveranderingen vertaald worden naar concrete (adaptieve) maatregelen, zodanig dat deze bij lokale ontwikkelingen en beheeractiviteiten meegenomen kunnen worden en tegelijkertijd bijdragen aan het duurzaam beheer van zoetwater. Hierbij zullen wij diverse partijen benaderen om op deelgebieden hun deskundigheid en advies in te brengen, processen te begeleiden en/of aanvullend onderzoek te doen.
- b. De strategie richt zich niet alleen op waterschap en gemeenten, meer verbreed zich ook naar bedrijven, maatschappelijke instellingen en inwoners binnen het PWVE-gebied.
- c. Op gebiedsniveau van het PWVE (met cijfers) onderlegde themakaarten te ontwikkelen die gebied dekkend inzicht geven in aspecten als *hittestress, droogte, wateroverlast, veiligheid, kansen voor aanvulling grondwatervoorraad, biodiversiteit en waterkwaliteit*

Uitgevoerde activiteiten en resultaten 2016-2021:

Op initiatief van de programma manager ZON hebben we in de regionale samenwerking met de Noord en Oost-Veluwe een digitale *Klimaat Effect Atlas* ontwikkeld, met diverse kaarten van onze regio waarop de effecten en gevolgen van klimaatverandering zijn gevisualiseerd. Zie de speciale website www.klimaatvalleienuwe.nl. Deze atlas wordt met regelmaat geüpdatet met de nieuwste inzichten. In 2020 is naast de *Klimaat Effect Atlas* ook een regionaal plan van aanpak voor klimaatadaptatie ontwikkeld en op deze website geplaatst. Zo is kennis en inzicht gekoppeld aan handelingsperspectief. De kosten voor de ontwikkeling van de atlas en website hebben we gezamenlijk buiten de ZON-budgetten om kunnen financieren.

Vanuit het ZON-project hebben we diverse onderzoeken laten uitvoeren en advies ingewonnen om tot nadere inzichten te komen over de effecten van de klimaatverandering en voor strategieontwikkeling:

- In 2017 heeft gemeente Amersfoort samen met adviesbureau StanWater de methode *TRAP2050* ontwikkeld. Dit is een strategie voor implementatie en monitoring van een integrale aanpak voor klimaat adaptatie binnen gemeentelijke organisaties. De methodiek is binnen ons verzorgingsgebied toegepast in Amersfoort, Barneveld, Soest en Renkum. (zie www.stanwater.nl).
- Adviesbureau Sweco heeft in 2018 een advies geleverd over diverse methoden voor gemeenten om hemelwater (regen) op te vangen, vast te houden en te bergen op de locaties waar dit valt, in plaats van zo snel mogelijk af te voeren.

- Stichting Climate Adaptation Services heeft samen met adviesbureau Cobra een digitale monitor met kaartbeelden ontwikkeld voor het bepalen van de mate van vergroening van gemeenten op zowel openbaar terrein als op particuliere gronden over de jaren. De eerste resultaten zijn verwerkt in de Klimaat Effect Atlas Vallei en Veluwe (basiskaart Groen en Grijs). De groenmonitor wordt nu doorontwikkeld voor implementatie op gemeentelijke websites. Zie [Klimaat Vallei & Veluwe » Atlas \(klimaatvalleienveluwe.nl\)](https://www.klimaatvalleienveluwe.nl)
- Adviesbureau Hydrologic en Gemeente Amersfoort hebben namens het PWVE het proces mede begeleid om te komen tot meer inzicht en kaartbeelden van de overstromingsrisico's als gevolg van klimaatverandering. Dit project is uitgevoerd in nauwe samenwerking met onder andere de Veiligheidsregio Utrecht, provincie Utrecht en de Waterschappen HDSR en Vallei en Veluwe. Dit heeft onder meer geresulteerd in een impactanalyse van de mogelijke gevolgen voor onze werkregio van het PWVE. De resultaten zijn gedeeld in bestuurlijke en ambtelijke gremia en zullen ook een plek krijgen in de Klimaat Effect Atlas in 2022.
- In samenwerking met RIONED hebben we adviesbureau Nelen&Schuurmans opdracht gegeven voor het ontwikkelen van de Kanskaart Klimaatadaptatie.

2.2 WILLEN

Beoogde activiteiten en resultaten, zoals beschreven in het projectplan:

Om te komen tot een klimaatbestendige stad & regio willen we de gebiedsgerichte aanpak verder uitwerken. De basisgedachte hierin is om de benodigde maatregelen om klimaatverandering op te vangen direct te koppelen aan en waar mogelijk te combineren met de vervangingsopgave van de riolering. Maar ook met andere ruimtelijke (her)structureringsopgaven.

Dit biedt alle kansen om te komen tot een geïntegreerde aanpak per gebied. Ruimtelijke adaptatie en doelmatigheid kunnen dan hand in hand gaan.

Het vergroten en stimuleren van het handelingsperspectief van zowel gemeenten, als van inwoners, bedrijven en maatschappelijke instellingen, maakt onderdeel uit van de gebied brede strategie.

Uitgevoerde activiteiten en resultaten 2016-2021:

Diverse workshop en trainingen zijn georganiseerd door de programma manager ZON in samenwerking met diverse adviesbureau voor de inhoudelijke expertise.

- In samenwerking met Atelier GroenBlauw zijn bij alle 16 gemeenten van het PWVE zogenoemde klimaatateliers gehouden over een integrale aanpak van de herinrichting en renovatie van de openbare ruimte waarbij klimaatadaptatie maatregelen worden mee gekoppeld in het ontwerp en de uitvoering. Daarbij is ook steeds gekeken naar de relatie en het meenemen van het aanliggende particulier terrein van inwoners of bedrijven. Van elk atelier is een fraai opgemaakt verslag gemaakt, dat ook ter informatie naar desbetreffende gemeenteraden kon worden gestuurd. (Facturatie verliep via gemeente Amersfoort naar het PWVE).
- In samenwerking met landschapsontwerpbureau BoschSlabbers is een workshopserie georganiseerd voor stedenbouwkundigen en projectleiders RO over het ontwerpen en realiseren van klimaatadaptatie maatregelen bij herontwikkeling van de openbare ruimte en in nieuwe gebiedsontwikkelingen.

2.3 WERKEN

Beoogde activiteiten en resultaten, zoals beschreven in het projectplan:

- a. Instellen programma management. Voor de uitvoering van de stappen 'willen, weten, werken' willen wij tijdelijk de centrale uitvoeringsorganisatie van het PWVE versterken met een projectleider. Ook zullen wij diverse partijen benaderen om op deelgebieden hun kennis en kunde in te brengen en processen te begeleiden en/of aanvullend onderzoek te doen.
- b. Communicatie. Op onze 'ontdekkingstocht' naar klimaatverandering, effecten en maatregelen, potentiële partners en projecten, ed, krijgt het project steeds meer vorm en inhoud. Dat alles willen we uitdragen en delen binnen het PWVE en met partners daarbuiten.
- c. Afkoppelen, vasthouden en bergen. Een aantal gemeenten willen concrete pilots in de openbare ruimte uitvoeren als voorbeeldprojecten. Daarbij sluiten we ook aan op de *Visie Natuurlijk Ontwikkelen* die Waterschap Vallei en Veluwe en de gemeenten in het verzorgingsgebied gezamenlijk hebben opgesteld. Aan deze visie is een uitvoeringsprogramma

gekoppeld gericht op het ontvlechten en afkoppelen van regenwater en afvalwater in stedelijk gebied in de periode 2016 – 2021. Het ontvlechten van regenwater en afvalwater past in het streven naar het zoveel mogelijk ‘vasthouden’ en ‘bergen’ van schoonwater in de ZON-gebieden.

- d. Stimuleren van particulier initiatief en bewustwording en educatie zijn als ‘pro memorie’-activiteiten aangemerkt. In de kader van het ZON-programma willen we deze aspecten waar mogelijk meenemen in onze onderzoeken naar effectieve methoden en technieken.

Uitgevoerde activiteiten en resultaten 2016-2021:

- a. Van 2016 tot en met 2019 was Charles Rijsbosch gedetacheerd vanuit de gemeente Amersfoort om als projectleider klimaat, in deeltijd, sturing te geven aan de uitvoering van het projectplan.
In de periode 2019-2020 was Daan van der Kolk ingehuurd vanuit de Stoutgroep BV als projectmedewerker voor extra assistentie bij de uitvoering van het projectplan.
Zijn rol is in 2021 overgenomen door Sandy Hofland, ingehuurd via stichting Climate Adaptation Services.
- b. Alle communicatieactiviteiten zijn geïntegreerd in de reguliere communicatie binnen het PWVE. Ieder jaar zijn er minimaal 2 bestuurlijke bijeenkomsten georganiseerd en 5 ambtelijke kennisdagen. Daarnaast specifieke webinars. In samenwerking met de Noord en Oost-Veluwe hebben we vanaf 2017 ieder jaar een Klimaatop Vallei en Veluwe georganiseerd voor onze bestuurders en ambtenaren (met uitzondering van 2021, in verband met corona).
Per jaar gaven we 10 nieuwsbrieven uit, met daarin ook steeds aandacht voor klimaat. Ook zijn er aparte webinars en werkatelier georganiseerd over de ZON en klimaat gerelateerde activiteiten.
Alle communicatiekosten zijn buiten de ZON-begroting om gefinancierd, behalve 2 korte filmpjes over integraal werken aan klimaatadaptatie bij de gemeente Amersfoort en de gemeente Ede. Deze filmpjes dienden onder andere ter inspiratie bij de workshopserie van BoschSlabbers (zie hierboven).
- c. In 5 gemeenten zijn concrete pilots uitgevoerd met het nemen van concrete maatregelen voor afkoppelen vasthouden en bergen van regenwater. We hebben deze projecten geselecteerd in samenwerking met Waterschap Vallei en Veluwe en in combinatie met het uitvoeringsprogramma van de *Visie Natuurlijk Ontwikkelen*. In het uitvoeringsprogramma hebben de gemeenten en het waterschap samen onder andere het belang onderschreven voor beter vasthouden en bergen van regenwater op de zogenaamde ‘hoge zandgronden’, als maatregelen tegen enerzijds de regenwateroverlast en anderzijds de verdroging door klimaatverandering. Het waterschap heeft voor de periode 2016-2021 ook een substantiële bijdrage ter beschikking gesteld om gemeenten te stimuleren om bij herinrichting van de openbare ruimte direct ook maatregelen te nemen voor het afkoppelen, vasthouden en bergen van regenwater. Voor maximaal 20% van de kosten voor afkoppelmaatregelen konden gemeenten een vergoeding aanvragen. De projecten in de gemeenten Barneveld, Ede, Soest en Renswoude diende daarbij als inspirerende voorbeelden. In de financiële verantwoording van het ZON-project hebben we de bijdragen opgenomen die het Waterschap Vallei en Veluwe heeft verstrekt, zijnde circa 20% van de werkelijke investeringskosten voor gemeenten.

Barneveld:

De Lors. In deze wijk in Barneveld ging het om een integrale aanpak van rioolvervanging, herinrichting openbaar terrein en vernieuwing van de bomen en ander openbaar groen in de wijk. Openbaar gebied is afgekoppeld en maatregelen voor afkoppelen, vasthouden en bergen van hemelwater (o.a. met wadi's) is gecombineerd met/in de nieuwe groenstroken.

Er is uitgebreid geparticipeerd met de bewoners van de wijk. Daarbij is men ook geïnformeerd over klimaatmaatregelen en het afkoppelen, vasthouden en bergen van hemelwater op de eigen kavel.

Essenerweg, Kootwijkerbroek. Dit project betreft het afkoppelen van het hemelwater van het riool en het vasthouden en bergen /infiltreren in de directe omgeving. Daarbij is ook gesproken met de bewoners en eigenaren van aanliggende woningen en bedrijven voor het afkoppelen, vasthouden en bergen op eigen terrein.

Ede: Bennekom-Oost. In het water- en rioleringsplan is Bennekom-Oost aangewezen als afkoppelgebied. Uitvoering is in fases uitgevoerd per deelgebied. Bij de uitvoering is naast het afkoppelen van de openbare ruimte ook het riool vervangen en overige opgaven aan de openbare ruimte uitgevoerd.
Ook zijn de inwoners benaderd, met een intensieve voorlichtingscampagne, om de particulier verhard oppervlakte af te koppelen van de openbare ruimte. Op vrijwillige basis hebben particulieren ook infiltratievoorzieningen op particulier terrein gerealiseerd, waardoor het hemelwater dat op het eigen perceel valt direct in de bodem infiltreert.

Soest: Beetzlaan en omgeving. Dit project focust zich op de Beetzlaan in Soest. Aanleiding voor dit project was de slechte staat van de straat, de slechte staat van de huisaansluitingen en het hoofdriool. Daarbij is het hemelwater van openbaar gebied (trottoirs en rijweg) afgekoppeld, waarbij het over maaiveld (dus zichtbaar) getransporteerd wordt naar groenzones en geïnfiltreerd met behulp van kratten onder wadi's. Ook is er een speelterrein specifiek gemaakt voor meervoudig ruimtegebruik c.q. vasthouden en infiltreren van regenwater.
Extra uitdaging is ook het vasthouden en bergen van regenwater dat van hoger liggende zijwegen naar de Beetzlaan stroomt.
Bewoners zijn uitgebreid geïnformeerd.

Van Leeuwenhoeklaan en omgeving. Dit gedeelte van Soesterberg kenmerkt zich door grote plantsoenen rond de bestaande bebouwing (m.n. rijtjeshuizen). Alle groenvakken en plantsoenen moesten gerenoveerd. Dit bood direct de mogelijkheid om wadi's aan te leggen en daarin regenwater vast te houden en te infiltreren. De voorkanten van de woningen zijn ook afgekoppeld, waarbij het hemelwater naar de wadi's is geleid. De bewoners zijn hierbij betrokken. Ook is met hen gesproken over het vrijwillig afkoppelen van de achterkant van de woningen.

Renswoude:

Taets van Amerongenweg. Dit project omvat een herstructurering en nieuwbouwproject in een oud stukje van Renswoude. Daarbij is de bestaande openbare weg opnieuw in gericht. Dat was meteen ook het moment om hemelwater af te koppelen van het openbaar gebied. Parallel zijn er ook vrijwillig voorzieningen getroffen bij de nieuwbouw voor het afkoppelen, vasthouden en bergen van het hemelwater op privaat terrein.

- d. In de bovengenoemde pilotprojecten is het betrekken van de inwoners en bedrijven een belangrijk onderdeel geweest in de aanpak.
Die ervaringen zijn gedeeld in het Ambtelijk Platform.
Er zijn ook folders en andere informatiemateriaal gemaakt om bewoners te informeren over de klimaatverandering en maatregelen voor het afkoppelen, vasthouden en infiltreren van hemelwater op eigen terrein. Deze folders zijn voor alle gemeenten beschikbaar gesteld.

Ook is er vanuit gemeente Renkum het initiatief gestart om te werken met zogenoemde 'afkoppelcoaches' die op verzoek bij de mensen thuis langskomen. Dit project heeft navolging gekregen in de andere gemeenten van ons PWVE-gebied.
De afkoppelcoaches hebben ook op scholen en bij buurtbijeenkomsten presentaties verzorgd.

De kosten voor al deze activiteiten hebben we op een andere wijze weten te financieren buiten de begroting van het ZON-project om.

3. Financiële verantwoording

In de financiële verantwoording hebben we de gerealiseerde uitgaven en inkomsten over de periode 2016-2021 geordend in lijn met de oorspronkelijke begroting in het projectvoorstel *Klimaatbestendige Stad en Regio* van juli 2016. Zie tabel 1. *Begroting versus realisatie*.

Ook hebben we een tabel opgenomen met een nadere specificatie van de verschillende uitgaven per jaar. Zie tabel 2. *Realisatie per jaar*

De administratie van inkomsten en uitgaven is gecoördineerd door Waterschap Vallei en Veluwe, die ook de algemene administratie en het programma management ondersteunt van het Platform Water Vallei en Eem.

Tabel 1. *Begroting versus realisatie*

UITGAVEN excl btw	Begroot in projectplan	Gerealiseerd 2016-2021		
WETEN				
Onderzoek & advies	50.000	50.128		
Kaartbeelden	20.000	14.000		
WILLEN				
Workshops, werkconferenties strategieontwikkeling	50.000	63.683		
WERKEN				
Programma management	60.000	100.927		
Communicatie	50.000	1.388		
Afkoppelen, vasthouden, bergen	600.000	629.964		
Stimuleren particulier initiatief	pm	pm		
Bewustwording en educatie	pm	pm		
Totaal UITGAVEN	830.000	860.090		
DEKKING				
Eigen bijdrage PWVE	672.300	693.551	81%	81%
ZON subsidie 2016-2019	160.541	160.541	19%	19%
ZON subsidie 2020-2021		5.998		1%
SALDO	0	0		

Tabel 2. *Realisatie per jaar*

	Uitgaven	Kosten	Totaal	Onderzoek & advies	Kaartbeelden	Workshops strategie ontwikkeling	Programma management	Communicatie & publiciteit	Afkoppelen, vasthouden, bergen
2016	WVV - bijdrage ontvlechten waterstromen	123.805							
	<i>subtotaal 2016</i>		123.805						123.805
2017	Gem Amf - klimaatatelier, klimaatactiviteiten	17.355				17.355			
2017	Gem Amf- activiteiten klimaatactieplan	15.738		15.738					
2017	Gem Amf - klimaatadaptatie en vervanging	26.265					26.265		
2017	WVV - bijdrage ontvlechten waterstromen	261.950							261.950
	<i>subtotaal 2017</i>		321.308						
2018	Gem Amf - klimaatadaptatie en vervanging	26.265					26.265		
2018	Gem Amf- activiteiten klimaatactieplan	13.575				13.575			
2018	Sweco - hemelwater	20.000		20.000					
2018	Gem Amf- activiteiten klimaatactieplan	6.967				6.967			
2018	WVV - bijdrage ontvlechten waterstromen	97.500							97.500
	<i>subtotaal 2018</i>		164.307						
2019	Stout groep - D. van der Kolk	21.390					21.390		
2019	Gem Amf- activiteiten klimaatactieplan	10.436				10.436			
2019	Gem Amf - themahouder klimaatadaptatie	8.755					8.755		
2019	WVV- bijdrage ontvlechten waterstromen	90.684							90.684
	<i>subtotaal 2019</i>		131.265						
2020	Stout groep - D. van der Kolk	2.340					2.340		
2020	Tekelenburg - film klimaatteam Amersfoort	850						850	
2020	Gem Amf - klimaatatelier Renswoude	3.200				3.200			
2020	WVV - bijdrage ontvlechten waterstromen	56.025							56.025
	<i>subtotaal 2020</i>		62.415						
2021	Nelen & Schuurmans-kansenkaart klimaatadaptatie	4.000			4.000				
2021	WSVV project klimaat Hofland 2021	15.912					15.912		
2021	BoschSlabbers - atelier klimaatadaptatie RO en OR	12.150				12.150			
2021	Hydrologic - gevolgbepierking	7.080		7.080					
2021	Van den Berg - film klimaatteam Ede	538						538	
2021	CAS - pilot groenmonitoring	10.000			10.000				
2021	Gem Amf - projectleiding gevolgbepierking	7.310		7.310					
	<i>subtotaal 2021</i>		56.990						
	<i>Totaal 2016-2021</i>		860.090	50.128	14.000	63.683	100.927	1.388	629.964

Toelichting

Voor een inhoudelijke toelichting op de diverse uitgaven verwijzen we naar de inhoudelijke verantwoording in de vorige paragraaf 2.

De eigen bijdrage van het PWVE betreft in belangrijke mate de eenmalige financiële bijdrage van Waterschap Vallei en Veluwe aan de pilotprojecten voor afkoppelen, vasthouden en bergen van hemelwater, zijnde in totaal € 629.964,- in de periode 2016 tot en met 2020. Deze bijdrage betreft maximaal 20% van de totale kosten die gemeenten hebben gefinancierd voor het afkoppelen van openbaar gebied in deze projecten. De overige circa 80% van de investeringskosten hebben gemeenten voor eigen rekening genomen, maar deze zijn buiten de afrekening van de ZON-pilot gehouden.

De resterende eigen bijdrage van € 63.587,- heeft het PWVE uit eigen begroting vrijgemaakt voor de ZON-activiteiten in de periode 2016-2021. Dit is nog exclusief de eigen investering in communicatie activiteiten en de samenwerking met de andere werkregio's op het vlak van klimaatadaptatie.